„ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 55-lea 14 Pagini EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei } 14 Pagini Nr. 96 Joi 7 Aprilie 1938

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, ST.R. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ȘI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în țară

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

REFORMELE ADMINISTRATIVE

Dacă răsfoim colecția „Monitorului Oficial", — partea rezervată dezbaterilor parlamentare, — observăm că cea mai discutată „reformă" de la încheerea păcii până la închiderea ultimei legislațiuni a Corpurilor legiuitoare, a fost reforma administrativă. Explicația e foarte simplă: nu o singură reformă administrativă a fost pusă în discuție sub forma unei legi de organizare, ci mai multe. Apoi, la dese intervale de timp s'au prezintat numeroase proecte de legi prin care s'au modificat anumite articole din legea administrativă. Acum se anunță o nouă reformă administrativă.

Până vom lua cunoștință de cuprinsul acestei reforme, ar fi bine să luăm în seamă câteva chestiuni importante. Mai întâi, aceea privitoare la împărțirea țării pe județe, plăși și comune.

Se impune o revizuire a actualei împărțiri pe județe, luându-se în considerație, nu amintiri istorice, sau interese de ordin secundar, ci nevoile economice ale populațiunii și în deosebi, interesele naționale și culturale.

Pentru ce să menținem de ex. o limitare de județe în teritoriile alipite, care se apropie de aceea din trecut, când sub regimurile străine, nu s'a ținut seama de interesele populațiunii românești? Din această cauză noi am menținut aproape în aceleași limite județele Trei Scaune, Ciuc, Odorhei și Mureș, a căror populație majoritară este secuiască, iar cea minoritară, românească, în mare parte, secuizată.

Ori, românii din această regiune au putut fi secuizați în ultimele decenii mai ușor sub regimul maghiar, tocmai din cauza înglobării lor în massa secuiască prin delimitarea comitatelor. Dacă sub regimul dinainte de 1918 ungurii au avut interese de ordin politic și național să mențină vechile „scaune" secuești și sub forma comitatelor, în România Mare asemenea reminiscențe istorice nu prezintă nici o valoare; iar interesele noastre naționale, ca și interesele economice și culturale ale populațiunii respective, impun o împărțire administrativă în care să se cuprindă și teritoriile vecine locuite în majoritate de români.

Fostul comitat Maramureș a fost împărțit în două prin frontiera fixată de conferința păcii. Cea mai mare parte din teritoriul acestui județ a fost atribuită Cehoslovaciei, iar partea cea mai mică, României.

Din considerații istorice am organizat un județ în nordul țării cu numele „Maramureș", dar cu un teritoriu prea mic și sărac ca să se poată desvolta economicește. Unele județe au o suprafață prea mare în raport cu altele care au o suprafață prea mică. Avem apoi capitale de județ, care nu sunt și centre economice și culturale; după cum avem alte capitale, care din cauza situației lor geografice și a căilor de comunicație nu sunt cele mai indicate să fie centre administrative.

Ar fi bine să înlăturăm din nomenclatura administrativă numirile provinciilor așa zise „istorice": Basarabia, Bucovina, Transilvania, Banatul, Oltenia, Muntenia, Moldova, Dobrogea. Basarabia și Bucovina sunt numiri ce au fost date de ruși și austriaci, teritoriilor anexate forțat la imperiile respective din teritoriile ce au făcut parte din Moldova; numele Transilvania, sau Ardeal, ce s'au dat după încheerea păcii întregului ținut cuprins între frontiera de vest, Carpați și Dunăre, nu corespund nici teritoriului Transilvaniei propriu zise și nici intereselor naționale.

Noua reformă administrativă va mai trebui să dea o mai mare importanță organismelor rurale și să înlăture biurocratismul, care ucide spiritul de inițiativă și crează atâtea greutăți populațiunii. Avem nevoe de gospodărie la orașe și sate și de o administrație cât mai opusă sistemului biurocratic.

—xxx●xxx—

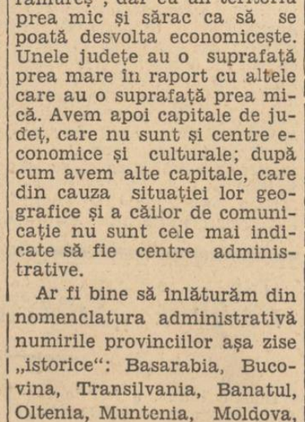

D. Ossuski, ministrul Cehoslovaciei la Paris, remite ofițerilor francezi decorațiile decernate de guvernul cehoslovac

Arhiducele Eugen de Habsburg a plecat din Viena

Serviciul special al „Universului"

Viena, 4 (Radio-Central). — **Ultimul arhiduce de Habsburg din Austria a părăsit azi Viena.**

Este vorba de arhiducele Eugen, care a venit în anul 1933 la Viena, chemat de guvernul Dollfuss, spre a susține mișcarea monarhistă.

In 1918, când Habsburgii au trebuit să părăsească Austria, arhiducele Eugen s'a stabilit în Elveția. Acum, el s'a dus tot în Elveția, unde va rămâne în mod definitiv.

Ministerul de interne se mută în localul primăriei sect. IV Verde

(Dare de seamă în corpul ziarului)

Către răsărit

—oxo—

Ocupându-se de politica externă a Germaniei național-socialiste, într'unul din capitolele finale ale lucrării sale „Mein Kampf", d. Adolf Hitler scrie următoarele rânduri: „Astfel, noi național-socialiștii, ștergem cu hotărire orientarea politicii externe dinnainte de războiu. Incepem acolo unde sfârșiam acum șase sute de ani. Punem capăt veșnicei înaintări a Germanilor către miază-zi și către apusul Europei și ne aruncăm privirile spre răsărit". „Punem capăt politicii coloniale și comerciale dinnainte de războiu și inaugurăm politica teritorială a viitorului".

O asemenea politică nu consistă în perspectivele amețitoare ale unei noi campanii a lui Alexandru cel Mare. Ea este din potrivă, pentru d. Hitler, o politică pozitivă de „muncă stăruitoare a plugului german, căruia sabia n'are decât să-i dea pământul".

Și mai departe, într'un alt pasaj, Führerul continuă: „Viitorul politicii noastre străine nu este într'o orientare spre răsărit, ci într'o politică a răsăritului, în sensul dobândirii pământului necesar poporului nostru german. Dar cum trebue să avem în scopul acesta forța și cum, dușmanul mortal al poporului nostru, Franța, ne sugrumă fără milă și ne istovește, trebue să luăm asupra noastră toate sacrificiile de natură să zădărnicească tendințele Franței la întâietate. Orice putere, care socotește, împreună cu noi, ca nesuferită pasiunea de hegemonie a Franței pe continent, este aliatul nostru natural. Nici un demers față de vreuna din aceste Puteri nu trebue să ne pară prea greu, nici o renunțare nu trebue să ne pară imposibilă, dacă avem, în cele din urmă, putința să abatem dușmanul, care ne urăște cu atâta furie".

De sigur, aceste rânduri sunt scrise de mult. De atunci național-socialismul a triumfat. D. Hitler a devenit capul unuia din cele mai puternice state din lume, inițiativele sale pun în agitație continentul întreg și succesele se îngrămădesc pe drumul său.

Ideile din tinerețe sunt însă de cele mai multe ori germenii realizărilor din epoca maturității. De la publicarea „Luptei mele" echilibrul forțelor europene s'a schimbat adânc.

Führerul a dat asigurări publice Italiei și Franței, că frontierele lor cu Germania sunt definitive. Dar frontierele materiale, însemnate de pietrele de hotar, sunt un lucru. Frontierele morale și spirituale, frontierele influenței politice și dependenței economice sunt alt lucru.

Direcția de marș spre răsărit, indicată acum aproape douăzeci de ani de d. Hitler, rămâne și azi orientarea de căpetenie a politicii externe germane. Și pământul „pentru plugul german" și influența politică pentru diplomația germană se află pentru moment în Orient. Din aceste motive, numirea d-lui von Pappen, fostul ministru al Germaniei la Viena, ca ambasador la Ankara, a făcut o vie impresie în lumea diplomatică europeană. Înfăptuirea Anschlussului, care a încununat activitatea de patru ani a d-lui von Pappen la Viena, desemnează pe noul ambasador, după părerea multor observatori ai politicii europene, pentru o misiune tot așa de importantă în capitala Turciei.

In ultimii trei ani și în deosebi după constituirea axei Roma-Berlin, ținta diplomației germane pare a fi fost să mențină Franța în cingătoarea ei de oțel și de beton, reprezentată de linia Maginot și să destrame sau să facă inutilă țesătura de alianțe, de prietenii sau de pacte de asistență, cu care Franța a acoperit Europa Orientală și Asia Mică.

Prin Anschluss, cele două țări ale axei Roma-Berlin sunt unite nu numai printr'o înțelegere politică, ci și printr'un contact teritorial nemijlocit. Prin Brenner, Toblach și Tarvis, trei căi ferate și trei șosele unesc valea Dunării cu valea Padului. Alpii pot deveni o frontieră tot așa de importantă de apărat pentru Franța ca valea Rinului. Legăturile continentale ale apusului cu răsăritul Europei sunt complet întrerupte. Anschlussul mărește astfel, într'o măsură considerabilă, posibilitățile strategice ale Germaniei.

La rândul ei, Marea Baltică nu oferă, în timp de conflict, putința nici unei legături. Inchisă de strâmtori înguste care pot fi ușor apărate, ea rămâne, în fapt, sub paza Germaniei.

Stăpânirea de fapt și de drept a Turciei asupra Dardanelelor, reglementată prin convenția dela Montreux, mai lasă deschisă comunicația prin strâmtori între cele două Europe. Atitudinea Turciei poate fi hotărâtoare față de tendințele politicii răsăritene a Germaniei.

Turcia face însă, de aproape douăzeci de ani, o politică externă independentă. Legată cu o strânsă prietenie de Soviete, are în ultima vreme excelente raporturi cu Marea Britanie, care a știut să recâștige în Turcia tot terenul pierdut după războiul grecoturc din 1922, și cu Franța, în ciuda greutăților provocate de chestiunea Sangeacului din Alexandretta. In fine, de un an Turcia urmărește cu Italia o politică de apropiere, al cărei progrese sunt incete, dar care pare menită să ducă la rezultate pozitive. De aceea, nu numai Turcia, dar și Marile Puteri cu interese în Asia Mică, în Mediterana Orientală și în Marea Neagră, vor urmări cu atenție încordată activitatea noului ambasador german la Ankara, însărcinat să creeze o nouă zonă de influență germană pe drumul Reichului spre răsărit.

Inființătoarea crimă din Moreni-Prahova

—oxo—

Un muncitor nebun și-a omorît copiii. — Soția lui este grav rănită

Ploești, 4 Aprilie

O crimă groaznică s'a întâmplat astănoapte în Moreni.

Niculae Șveț, de 30 ani, originar din Basarabia se stabilise de mai mult timp în Moreni, ca muncitor la soc. de petrol „I. R. D. P.".

Astă noapte, s'a sculat din somn, și a deșteptat soția, pe care a trimis-o la fântână să-i aducă apă proaspătă.

După plecarea femeiei probabil într'un acces de nebunie, a pus mâna pe un topor și a omorît pe cei trei copiii: Valentina de 12 ani, în clasa IV primară, Vera de 10 ani în cl. III și Simion de 6 ani.

După comiterea faptelor, nebunul criminal plin peste tot de sângele care cursese în abundență din cele trei trupuri ciopârțite, a luat toporul, și a ieșit afară în așteptarea soției.

Aceasta venind dela apă, și dând cu ochii de cadavrele copiilor, înebunită de spaimă a început să țipe. Criminalul i-a dat și ei o lovitură în spate însă femeia a putut să fugă și să dispară, în curtea vecinilor, pe cari i-a deșteptat din somn, povestindu-le groaznicul măcel din casa lor.

Au fost anunțați jandarmii, cari s'au pus în căutarea criminalului.

Din Ploești, au plecat la fața locului d-nii prim procuror Zarojan, medic legist dr. V. Vasiliu-Iași și autopsierul Iorga, cari au făcut autopsia cadavrelor și ancheta, autorizând înmormântarea.

CINE ESTE CRIMINALUL

Niculae Șveț, este refugiat rus, din armata lui Vranghel, cu pașaport Nansen, la noi în țară, ziuaș la societatea I. R. D. P., unde câștiga abea 1500-2000 lei lunar, sumă prea mică spre a întreține o familie de cinci persoane. Vecinii spun că era un om cinstit, fără vicii, nu se certa cu nimeni și că-și iubea copiii foarte mult. Intr'o seară a avut o discuție cu soția sa, din cauză că nu putea face față cheltuelilor.

La locuința criminalului este un adevărat pelerinaj.

SCRISORI DIN PRAGA

Anschlussul

Praga, Martie

Alipirea dramatică a Austriei de Germania, a fost pentru Cehoslovacia ca și pentru celelalte țări, o surpriză.

Acest lucru nu înseamnă însă că în Cehoslovacia nu s'a întrevăzut posibilitatea Anschlussului și că această eventualitate nu a fost trecută în calculul politic. Nimeni nu se îndoește la Praga, că existența ca stat independent a Austriei vecine a luat sfârșit pentru totdeauna și că sunt eronate părerile că Germania nu ar fi în stare să lichideze, în scurt timp, resturile vieții independente de altădată a Austriei.

Situația europeană s'a schimbat în urma modificării echilibrului forțelor. La Praga, factorii răspunzători nu-și ascund teama că situația republicii cehoslovace a devenit și mai expusă și că atitudinea lor politică va fi și mai plină de răspundere, nu numai pentru statul lor, ci și pentru întreaga Europă. In primele momente, nu este posibil să se stabilească toate stările de lucruri noui. Multe dintre ele le va arăta deabia viitorul.

Din punctul de vedere politic, Cehoslovacia, ca și alți vecini, va fi acum și mai mult expusă presiunii germane, care, până acum într'o mare măsură, a fost absorbită de rezistența depusă de Austria.

Din punct de vedere economic, exportul și importul Cehoslovaciei vor suferi schimbări. Dar ele nu vor exercita o influență prea mare. Tranzitul mărfurilor cehoslovace în străinătate, care se împărțea, până

(Continuare in pagina 2-a)

Solemnitatea dela regimentul 2 vânători de gardă n-rul 9

Duminică a fost la regimentul 2 vânători de gardă nr. 9 solemnitatea înmânării drapelului regimentului noului comandant, colonel Dumitrescu-Polihron, de către d. colonel adjutant Al. Orășanu, mutat la brigada de infanterie de gardă.

Fermentul dezordinii

—oxo—

Telegramele au anunțat că Polonia — după Italia, Portugalia, Germania etc. — a luat măsuri drastice pentru stârpirea radicală a francmasoneriei.

Rolul acestei asociațiuni secrete internaționale, cu întinse tentacule pe tot globul, este cunoscut de toți conducătorii statelor, mai ales că francmasoneria nu își ascunde țelurile și în indicațiunile pe cari le dă în mod oficial pentru inițierea celor ridicați la rangul 33 se prevede și capitolul:

„Masoneria nu este nici mai mult nici mai puțin decât revoluția în acțiune, conspirație în permanență".

La noi, anul trecut, printr'un jurnal al consiliului de miniștri, s'a hotărît desființarea tuturor lojilor masonice.

Am cerut la vreme, în dese rânduri, ca stârpirea oficinelor subversive să fie efectivă, definitivă și am citat cu documente cele petrecute în alte țări și în deosebi în nefericita Spanie.

In Martie anul trecut Sf. Sinod preciza:

„Francmasoneria este un ferment de continuă și subversivă subminare a ordinei sociale prin aceea că își face din funcționarii statului, din ofițeri, unelte subordonate altei autorități pământești decât aceleia care reprezintă ordinea stabilită vizibil. Ii face unelte în mâna unor factori neștiuți încă nici de ei, având să lupte pentru idei și scopuri politice ce nu le cunosc".

Anul acesta, la 13 Februarie, guvernul de sub președinția I. P. S. Patriarh Miron Cristea, într'un consiliu prezidat de M. S. Regele, a hotărît să se ia măsuri pentru deslegarea credincioșilor de alte jurăminte decât cele legiuite, prevăzându-se sancțiuni pentru preoții cari ar mai lua pe viitor asemenea jurăminte.

Acțiunea din umbră a masoneriei de azi dovedește că măsurile acestea nu și-au ajuns ținta în acest punct unde jurămintele nu le depun drept credincioși în fața preoților, ci ateii, necredincioșii, păgâni cari se închină „Stelei lui David"!

Marele mason Viviani scria:

„Lupta între francmasonerie și Biserică este o luptă pe viață și pe moarte, fără milă și fără iertare".

Măsurile de deslegarea jurămintelor hotărîte de guvernul prezidat de I. P. S. Patriarh nu pot atinge nici activitatea subversivă a masoneriei, nici pe membrii permanenți ai francmasoneriei, cari își afirmă încă influența și atotputernicia.

Trebue să vină mereu evenimentele și oamenii din afară, să ne deschidă ochii și totuși noi să refuzăm să privim de aproape lucrurile, cum a fost în cazul fuziunei lojilor românești cu lojile maghiare, împotriva cărei fuziuni s'au ridicat inspectorii massoni Ossian Lang și Towsend Scudder din New-York cari și-au exprimat temerea că MAGHIARII VOR UTILIZA FRANCMASONERIA IN SCOPURI IREDENTISTE.

Totuși fuziunea s'a făcut și d. Florian Becescu în lucrarea sa recentă despre francmasonerie — de unde luăm aceste din urmă preciziuni — publică în „facsimile" actul de fuziune cu lojile maghiare.

Ținem la dispoziția guvernului numele celor cari la 1930 au semnat ca împuterniciți ai francmasoneriei românești, spre a se convinge cât de îndreptățită e alarma pe care o dau toți cei cari știu că țara e servită cu mai multă dragoste, atunci când în serviciul ei e pusă și o mare doză de prevedere. Mai ales când încredințăm posturi importante celor cari — cum spune guvernul — „au depus și alte jurăminte decât cele legiuite".

Naționaliștii înaintează spre Mediterana

Saragossa, 4 (Rador). — Agenția „DNB" transmite:

Naționaliștii își continuă înaintarea spre coasta Mării Mediterane prin marșuri forțate. Față de slabele rezistențe întâmpinate, aproape că nu mai poate fi vorba de lupte.

Coloana comandată de generalul Garcia Valino a trecut de pasul care leagă muntele Razas de muntele Gardo. Ea se află numai la nouă kilometri de Tortosa.

Localitatea Cherta din valea Ebrului a fost ocupată.

Naționaliștii au înregistrat succese și în celelalte sectoare.

Trupele republicane din sectoarele Aragonului meridional sunt în plină debandadă.

*

Bilbao, 4. (Rador). — *Corespondentul agenției „D. N. B." transmite:*

Trupele naționaliste care operează pe frontul din provincia Aragon, înaintând dela Barmastro și Boltana spre nord și răsărit, au ocupat uzinele de electricitate de pe râul Esera, uzine care sunt cele mai importante întreprinderi de acest fel din Catalonia.

FIERBERILE GUVERNAMENTALILOR

Burgos, 4 (Rador). — Corespondentul agenției „Havas" transmite:

Bilanțul provizoriu al pierderilor și pagubelor pricinuite guvernamentalilor dela 9 la 31 Martie, cuprinde:

18,300 prizonieri și 7,750 morți; 64 tunuri, 235 mitraliere, 40 puști-mitraliere, 15.000 puști, 12 milioane cartușe, 57 camioane, iar 29 tancuri au fost capturate sau distruse.

Guvernul catalan și cel din Madrid în ședință comună permanentă

Bilbao, 4 (Rador). — Agenția „DNB" anunță din Barcelona:

Guvernul catalan și guvernul din Madrid s'au întrunit azi într'o ședință comună la Barcelona. Față de situația încordată din Spania republicană, ședința comună a celor două guverne a fost declarată permanentă.

Agenții ambelor guverne au fost invitați să creeze până în 15 zile două noui divizii internaționale. Altfel republica nu mai poate fi salvată.

Cele două guverne sunt neliniștite mai ales de starea de spirit a populației catalane, care cere ca armata să se predea generalului Franco și războiul să se termine.

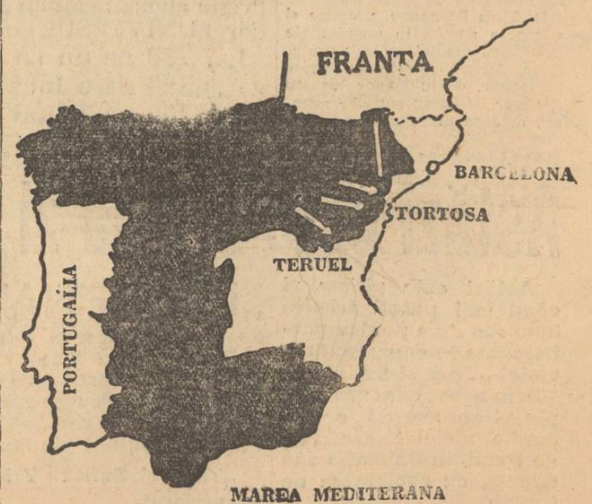

Harta operațiilor în Catalonia